

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyiteltér pótlata 50 fillér.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyenlő részben 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számítottak.

Felelős szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapnyeljesítő:
STRAUSZ SÁNDOR.

Pandóra szelencéje.

Ne tessék megijedni, nem lesz ebből se mese, se mítosz. A magyar tanítók egyik bajáról írom ez irást.

Mikor még a görög istenek voltak a nép. kegyetlen autokratái: megajándékozta Zeus a csodaszép Pandorát egy szelencével. Mindenféle bajból és csapásból volt benne egy adag, de a reményből is annyi, hogy soha ki nem fogyhat.

Ez a szelence azután elveszett. A tudósok sem sejtették soká, hogy hová lett. A sors azonban idők folyamán rákadt e drága kincsre és csipálatott az antik csodából sok ezer reprodukciót. S most azon fiataloknak osztogatja, kik a tanítói pályára léptek mondván:

—Menj, gyermekem, ülj a katedrára, ahol nagy tekintélyed léssen saját nyájadban. Igaz, hogy fizetést csak annyit kapsz, amelyből ugyan bajos éhenveszned, de élni még jobosabb: az is igaz, hogy dohos porfészekben ezer nyavalya tapad a testedre... De fogd ezt a szelencét és nem hágy el a remény.

Voltaképen neveléses az az állítás, hogy ma már nem történnek csodák. Hát vajjon nem csoda az, hogy harminckétezer magyar tanítót még mindig csak a remény táplál? A magyar fórum csak az ígéretek szelencébe zárt szelével állítja őket. De

tisztelegés zsoldot nem kapnak azok, kik vérell irják az ugart a Kárpátok alatt.

Egy fél Dreadnaught ára a legmerészebb tanítók álmát is kielégítené. De ez »túláságosan megterhelné az államháztartást« s így nyomorogniok kell tovább. Ki tudja meddig.

De surranjunk csak be a tanítók családi fészkebe. Lábujhegyen, halkán, hogy fel ne ebbresszük a szenderegőket. Az anya, a tanító felesége avatag ruhában áll a teknő mellett. Az apró család még alszik. Bizonyosan lány kenyérről szövi álmát. Ott a kisagy szelén ül az atya szomorúan, lázasan pihegő beteg gyermeke mellett. A ház elől nekigördül egy kocsi. Orvosért megy a harmadik faluba. Dél lesz mire visszaérkeznek. Addig a szülők könnye a bánat növekvő virágát meddő reménnyel öntözik: . . . Megjött az orvos. De nincs segítség. Harmadnap a tanító maga éneklí zokogva gyermeke koporsója felett a »Cirkumdederumot«.

A másik gyermek is követi az eisőt A szegény szülőket a sors a melankólia sivar bőrtömbé üzi. Nincs senki, aki segítene a tanítócsaládon. Mily irigy szemmel nézi a tanító a nyári napszámost, kinek beteg gyermekét egy nap kétszer is meglátogatja az orvos s akinek számára a gyógyszerrel bőségesen önti a patika. A napszámost és családját védi a — betegségezőző. De a tanító pátkára költethi kicsi fizetését.

Szegény, elhagyott emberek: Bizonyosan

rolátok írta Wilde Oszkár: »Ti vagytok a szomorúság bohócái, akiknek a szive összeszört.« És, ha Dante ismerte volna a magyar tanítók kétségbeejtő helyzetét: az ő sorsuk keserű epigrammáját írta volna a pokol kapuja fölé. És Madách nagy üve se teljes, mert kihagyott valamit az Ember tragédiájából: azt a színt, ahol a magyar tanítót és családját a betegségök ellepik, melyek elől nem tud szabadulni.

A tanító hiába kérte sorsa javítását. Senki sem nyújtja segítő karját a faldoklónak. Fizetésük csaknem neveléses. S mikor összeérli őket a munka: a nyugdíjalapot sem lehet valóban pihenés a számukra, mert még az utolsó falat kenyérről is dolgoznia kell az agg harcosnak.

A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége elhatározta, hogy kebelében megteremti a Tanítók Betegségező Alapját. A vezetőségnek sikerült is e célra a pénzügyminiszteriumtól megnyerni egy sorsjáték engedélyezését. A kétszáz ezer darab sorsjegy a napokban már forgalomba is kerül. Egy darab ára egy korona lesz.

A sorsjáték fővédnökségét gróf Zichy János, kultuszminiszter vállalta s ez a korrekt adminisztráció, valamint a sikert is garantálja.

Amíg ez a sorsjáték legalább is olyan nyeregményeket biztosít, mint a többi: nem üzleti érdekeket táplál, hanem a humanizmus szolgálatában áll. Ez a kétszáz ezer darab

Tar Pali a világjáró.

Humoros verses elbeszélés.

Pali jön.

Éljővén a nagy nap,
Sürgöny jött Tar Páltól
Hogy ekkor meg ekkor
Indul meg Tarpától,
Most Bereg megyében
Tartván nagy pihenőt,
Jövő esztőtörtökön
Délajt várhatják őt.

Tar pedig valahol
Gyalog utaztában
Valahol oda lenn
A kis Ugocsában
Tán éppen Szőlőson
Színészeket lele,
Nekik egy furfangos
Ajánlatot teve:
Hogy beáll közéjük
Mert ő kvadrobbsneider
Mozskvai színházról
Jönni kelle, leider,
Nem kíván fizetést
Csak a koszt fejében
Leszen ruhatáros
Az egész idényben.

Két napig sem volt ott
Már is kiszemelte,
Hogy melyik roccoo
Jelmez jó testére,
Romeo jelmezét

Fölszedvén magára,
Szép gyalog elindult
Szatmár irányába.
S amikor irta,
Hazaért Szöröcsökre,
Hol már csengőt raktak
Lovakra, ökrökre
S a halottas kocsi
Ott állt nyolc fogattal,
Benne széna és
Színes pokrócokkal,
A koszos lányok
Kocsi két oldalán,
Harmincz lovas legény
Előtte rugtatván,
Bakon elől hátul
Zászlóját emelve,
Állt Karakó-Szöröcsök
Két büszke legénye,
Mikor az út mentén
Feltűnt Tar alakja,
A Rákóczyt kezdve
A vályogos banda,
Huzták ahogy bírták
S Szöröcsök ifjusága
Induló tónusan
A verbungost járta

Pali, (megváltozván
Két esztendő óta)
Alig ismerték fel
A két »Romeóba«,
Csak mikor megszóltat

Sajt-tették kilétét
S mint Szöröcsök nagy fiát
Sorba üdvözölték.
Aztán beülttek
Halottas batárba,
Melléje a bíró
S még egy esküdt társa
S megindult a menet
(Világ ilyet soha!)
Nagykorcsma udvarán
Szelős árnyas ponyva
S zöld sátr fogadták
Szöröcsök színet-javát
Hol halomra ötek
Sok száz eszékét, kacsát,
S leit nagy eszem iszom,
Lón magnum áldomás
Elbeszélésünkben
Ez első állomás.

Pali otthon.

Pali Csiznél lakott
Ki rokon is vala,
Oda jártak hozzá
Kicsije és nagyja,
Ki a mivel tudta,
Elhalmozták jóval,
Tojás, bab, gyümölcsöt,
Mindennelkel szóval.
A sánta takacsné
Nem élt még ily vigan,
El is látta Pali
Még pedig fájnan,
Pali még estenden

A Mózsinoz jára
Ho a férfi világ
Mind ő reá vára
S ahogy Háy János
Valamikor tette,
Tarka kalandjait
—Azonkép beszélte.

—Hát, hogy merre jártam?
Pali ilyen kezdte,
Karakó-Szöröcsökről
Egyenesen Bécsbe
Még pejg hajón mentem
Egy tines hordóban,
Hova induláskor
Okosan bebujtam.
Oda érve lassan
Kiszöktek a partra
S kérdeztem, hogy merre
Mehetnék a Burgba,
Mert a fölség elé
Akarom bejutni.
Egy kis pénzmag végett
Hisz tesszenk tudni,
Ahogy mendegéltem
A sok fényes utcán,
Egyszer egy lagszizmás
Magyar ur kiált rám:
Magyar vagy így látom
Mi hozott fel Bécsbe?
Monddok: kívánczokom
A császár elébe,
Mert hát szegény vagyok
Főzogatóg szuszter,
Ilyen hivatalban
Kinlódik az ember, —
Erre elővette bugyellárisát,

Csak nézem hogy nekem
Egy tizes bankót ad
Megköszöntem szépen
S elmentem egy bötba
Ottan rágyújtottam
Egy polto-rigóra
Papirost is vettem
Meg kopertát mellé
S irtam a császárnak,
Ha kegyesen venné,
Hogy meglátogassam
A kapuba állók,
Meglát ha arra jár,
Mert majd szalutálók.
Földtám póstára
A levelem szépen,
Magam meglapultam
A nagy kapu melyén
S nem álltam ott mondom
Fölbontom az utcán
Három fertály órát,
Látom gyalog jönni
Első Ferenc Jósokát.
Megismertem mingyá
Hosszu szakállú,
Meg a vörös posztós
Szűke nadrágyúra;
Szalutáltam, ő néz,
»Tatár Pali« kérdi,
Az vagyok fölséged,
Hogyha nem szeggyelli
Szóba állni velem,
Elmondom panaszom,
Mire ő fölsége
Igy felelt: hallgatom
S neki támaszkodtunk
Ott a kerítésnek.
Elmondtam a sorsát

A szegény embernek.
Aztán Ferenc Jóska
Mogfogta kezemet
A sok nagy úr között
Úgy vitt be engemet.
Bevit a házába
Meginált ébédrel,
Aztán elejtem állt
Egy pénzes levéllel,
Ezt meg útra adom
Igy mondta az öreg
S hogy kinn a folyosón
Van négy vagy öt üveg
Finom tokaji bor
Vigyem el magammal
Intett hogy mehetek
És el is tűnt azazl.
Fölbontom az utcán
A pénzes levelet,
Hát látom csomóba
A babás képeket,
Csupa százaz, ezrez,
Majd hanyatt vágódtam
Mert hát annyi bankót
En még sose láttam
Vettem fáj ruhákat
S még aznap éjszaka
Föültem az express
Leggyorsabb vonatra
S meg sem álltam egész
Főré Afrikáig,
Hol a napugara
Lelóg egész vallyig.
A nagy melegségtől
A ruhám meggylátdt,

papíros lesz az a váltó, mit ha régi adósága felében bevált a társadalom: a tanítók betegségyelőz alapját teremti meg vele.

A magyar tanítóság, mely kötelességét mindig többlet tett: elvárhatja a társadalomtól, hogy most az nem fordul el tőle bűnös indolenciával. Nem sok, amit tőle kér, csak annyi, hogy minden századik magyar áldozzon egy koronát, mely esetleg a maga szerencséjét is rejtegeti.

Ezen sorsjátékba helyezi a gondoktól, betegségtől, rogyásig megrakott tanítóság most minden reményét. Pandóra szelencéje, mit a sors neki ajándékozott: ugys teli marad még számára mindenfajta keserőséggel — de legalább ez az egy reménye ne legyen meddő. Akié volt a tanítója s gyermekeit tanító oktatja: nem zárhatja el a szívét. Mindenkének kötelessége a magyar tanítóság gondjait kisebbiteni.

Mert ennek a nemzetnek az a legnagyobb szegénye, hogy tanítóit még mindig Pandóra szelencéjét szorongatják fizetés gyanánt.

A Tanítók Sorsjátéka irodája (Budapest, V. Erzsébet-ter 15) a Magyarországi Tanítók Bankja helyiségében, mindenkinek rendelkezésére áll.

Jelentés a tűzoltóság 1911. évi működéséről.

(Folytatás).

Továbbá jelentem, hogy a M. Ö. Tűzoltó-Szövetség f. évi jun. 3-án és 4-én Veszprémben megtartott évi közgyűlésén az egylet képviselőjében megjelent Dr. Bakos Géza kir. járásbíró, mint egyesületi elnök és Polesinszky Emil gyakorlómester. Úgy a nagygyűlés keretében lefolyt szaktanácskozásokon, mint a szakadó esőben megtartott versenygyakorlatokon állandó figyelemmel s érdeklődéssel kísértük a nagy és emlékeztető napok lezajlását.

A zalavármegyei tűzoltószövetség Balatonfüreden aug. 20-án tartotta közgyűlését, hol is az egyletet Polesinszky Emil gyakorlómester képviselte, kit ez alkalommal a közgyűlés a megyei tűzoltószövetségi választmány tagjává is beválasztott. Fontosabb

tárgya a megyei tűzoltógyűlésnek nem volt, miután az új alapszabályok — melynek

keretében a járási és vármegyei tűzrendészeti felügyelet rendszeresítése is benfoglalata — még mindig nem nyertek elintézését.

A tűzoltónapot az országos tűzoltó-otthon létesítése javára október hó folyamán tartottuk meg, mely gyűjtés 50 K-t juttatott a nemes célra, mely összeg a járási főszolgabírói hivatal útján lett illetékes helyre továbbítva.

A működő tagok létszáma 42 volt az év elején és 14 rendfentartó. Összesen 56. Az év közben történt változásokat a következő számadatok mutatják:

Évközben beléptek: Halmos József, Wekerle Ferenc, Kelemen István, Büky Béla József, Grábár Károly, ifj. Grész László, Kálovics György és Herrstein Mihály, összesen 8-an.

Elköltöztek: Kaiser István, Péntek Ernő, Kálovics György és Novák Károly, összesen 4-en.

A katonasághoz bevonultak: Srej Mihály és ifj. Sathrunya József, vagyis 2-en.

Meghaltak: Báránics Ferenc és Hanzsel Béla, szóval 2-en.

Igy a működő tagok létszáma az év végén is: 42 működő és 14 rendfentartóból állott.

Mégis, ha tekintetbe vesszük, hogy a beléptt 8 új tag kiképzésben — tűzoltóruha hiánya miatt — még ez ideig nem részesült, mint szomorú tényt kell konstatálni, hogy a működő tagok létszáma valóban csak 34, mely létszámmal a helyi viszonyok által megkívánt tűzoltói teendőket elvégezni hozzámérta a tagok indolenciáját is, egyszerűen képtelenség. Állítomom illusztrálására tegyünk egy egyszerű számítást s vegyük alapul mászószereinket s számítsuk ki, hány mászóra volna szükségünk, hogy mászószereink egyszerre aktívba vehetők lennének. A gépezetes tolólétra szereléséhez kell 3 mászó, az állvány létrához 3, a III. emeletre való létrák kezeléséhez 2, ablak-sorhoz 6, az angolugólétrához 2, a két-részi támasztólétrához 2, a tolólétrák szereléséhez 3, csövezető 4, segédcsövezető is 4, vagyis összesen 27 mászóra lenne szükségünk, — pedig a tartalékba helyezett gráciámrudat és egyéb létrákat számításon kívül hagytam — s ezzel szemben mászói létszáma csupán 7. Ugyanezen viszony áll fenn a fecskendő szerelők létszámánál is.

Ezekben tartottam kötelességemnek, az igazsághoz híven jelentésemet megtenni, kérve a jelentésomban felsorolt hiányok megszüntetéséhez az elnökség, választmány, parancsnokság támogatását és a működő csapat fokozottabb buzgalmat, mert ha tovább is ily-lyan érdeklődés nyilvánul meg ezen legnemesebb emberbaráti intézményünk iránt, úgy a nagyközönség részéről megkívántó pártolásra csakugyan érdemtelenné válnak s elveszítjük emellett még megtámadatások esetén a jogos védekezés erkölcsi alapjait is.

Azon reményben, hogy különösen a most nem régiben beléptt új tagok segítségével régi jó hírnevünket sikerül visszacserezni s városunk közönségének a tűzoltóegylet iránt mindig megnyilvánuló áldozatkészségére érdemesekké válnak, zárom jelentésemet s kérem annak érdemleges megvitátását vagy szives tudomásul vételét.

Polesinszky Emil
gyakorlómester.

(Vége).

— **Áthelyezések.** Bencsik Rikárd Csáktornyai áll. polgári iskolai tanár a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter saját kérésére Kispestre helyezte át az ottani áll. polgári lányiskolához hasonló minőségben tanárnak. — A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Deák Dezső helybeli polg. isk. tanárt Topolyára áthelyezte.

— **Jutalom.** Martincsevics Julcsa Csáktornyai áll. óvónő a kiadódóvárs terén szerzett érdemeinek elismeréséül 60 K jutalomban részesült.

— **Beiratás.** A helybeli két óvodában ma és holnap lesznek a beiratások. A város óvóköteleseinek kétféle való választása okából az áll. iskola gondnoksága intézkedett, hogy az óvókötelesek bizonyos része az I. másik része a II-ik óvodába iratkozzék be. A beosztás utcaik szerinti történet. Eszerint az I. sz. óvodában (rég. óvónő Martincsevics Julcsa) a Vaspálya utca, Kossuth Lajos-utca, Zrínyi-tér, gróf major, Árpád-utca, Petőfi-utca, Mező-utca, Erzsébet-ter, Deák Ferenc-utca, Szűk-utca, Patak-utca Széna-ter, Rákóczy-utca, Vörösmarty-utca Hunyady-utca és Zrínyi külváros óvókötelesei iratkoznak be. A II. sz. óvodába (új, óvónő Martincsevics Julcsa) a Vaspálya utca, Kossuth Lajos-utca, Zrínyi-tér, gróf major, Árpád-utca, Petőfi-utca, Mező-utca, Erzsébet-ter, Deák Ferenc-utca, Szűk-utca, Patak-utca Széna-ter, Rákóczy-utca, Vörösmarty-utca Hunyady-utca és Zrínyi külváros óvókötelesei iratkoznak be. A II. sz. óvodába (új, Hüll Cs.) a Wlassits Gyula-utca, Széchenyi-utca, Királyi Palota-utca, Zöldfa-utca, Fesztettis György-utca, Kisfaludy-utca, Arany Janos-utca, Gáspárics Márk-utca, Jókai-utca s a Nagy Vásártér óvókötelesei. Az óvónok a gondnokság utasítása szerint szigorúan fogják a beiratás alkalmával eljárni, hogy az egyes óvodákba csakis a kijelölt utcák óvókötelesei iratkozzanak be.

— **Eljegyzés.** Horváth Dezső legrádi evang. lelkész eljegyezte néhai Pap József sümegi áll. tanító leányát, Mariskát, Zala-koppányban.

— **Porcinkulai vásár.** A f. hó 3-án Csáktornyan megtartott porcinkulai országos vásáron új a kirakodó vásár, mint pedig az állatfelhajtás nagyon gyenge volt.

— **Kitüntetett tanítók.** A Magyar Földhatalintézet által községi-iskolát kezelő tanítók és gyümölcsfaternyésztési oktató közséi kertészek részére a gyümölcsfaternyésztés, terjesztés és oktatás körül szerzett érdemek jutalmazása céljából az 1912. évre kitűzött 21 jutalom közül az e célra alakult bíráló bizottság csak 19-et talált kiadhatónak. A bizottság Muraköz területéről a 200 K-s III. (harmadik) díjat Steinauer József muracsányi-és Rhosóczy Elek drávavásárhelyi áll. iskolai tanítóknak ítélte oda.

— **Bérmálás.** A jövő héten Muraközben a következő helyeken lesznek bérmálások: Kiszabadkán (aug. 5.), Tüskérszentgyörgyön (aug. 6.), Perlakon (aug. 7 és 8-án), Muracsányban (aug. 9.), Ligetváron (aug. 10.) Muraszentmárián (aug. 11-én).

— **Tanítói áthelyezések.** A m. kir. kultuszminiszter Stadler Ida dékánfalvai áll. isk. tanítónőt a jászladányi, Schramm Béla muracsányi áll. igazgató-tanítót a kispestmunkástelepi, Koller Teréz damásai áll. tanítónőt a katori, Máténé Opasits Mária törökudvari áll. tanítónőt a muravidai állami népközpontokhoz helyezte át.

— **Football mérkőzések.** A helybeli és vidéki aranyifuság, dacára a kánikulai forróságnak, ugyancsak nemes kedvvel tesz eleget az új sportnak. A mai napon egyszerre két helyen is lesz football mérkőzés. Csáktornyan, a Városligetben a helybeli Kereskedő Ifjak Football Csapata és a Va-

Pénzem, mind, ami volt, Mert az adós-édes Színtér lángra lobbant, —Ép akkor lett volna, Aztán ott álltam én, Mikor kor-elába Mint egy szegény kódot Kédték bukni orra. Nem volt ennivalóm Vót egy csapat tevéim Mint egy kis tevéhus, Azt ocsón eladtam, Viz pedig az egész A nagy sivatágról Afrikába nincsen, Gyalog elindultam, Ha csak egy kis harmat Nem maradt egyebem Úgy reggel a fűben, — Mint ez a ruha, ni, Mit volt hát mit tenni, Erről is a sujtást Tevehajcsár lettem Úgy köllött elannyi, És a vásárokra Mert a hosszú úton Folyton jöttem, mentem. Sokszor megszorultam Egyezzer aztán nagyot Aztán mint vót király Vátozott a sorsom, Csaknem kóduháltam. Mikor utantuk a Most már itthon vagyok Homok sivatagon Újbul műhelyt nyitok, Ahogy tere hátán, Kendték körül lassan A vadak megláták, Majd elfőtozgatok Mert még fehérembert Ami nyugdíjam majd Úk sobase láták, Onnan kerül fordul, Meghíták királynak, Most van ügyvédkézbe Én el is fogadtam, S vagy csöppen, vagy csor- S ott szerencsés földön [dul Félévig reguáltam.

A falunak osztom Utolsó krajcárig, Akkor kiűtött az Országos korela, Csak elődegelek Mindenki merékűt, Kendték közt odáig. Ki erre, ki arra, Én magam maradtam Három feleséggel, Úket kifiztettem Az utolsó pénzzel,

S Karakó Szöröcsökön Várják a nyugdíjat Tartják közköztségen Furfangos Páljukat.

razdinski Gradjanski Nogometni Klub délután 5 órakor tartja mérkőzését. Helyárok: ülőhely 80, állóhely 40, diákjegy 20 fill. Kedvezőten idő esetén a mérkőzés augusztus hó 11-én tartatik meg. — Ugyancsak a mai napon tartja football mérkőzését a Perlaki Ifjúsági Labdarúgó Egylet is a Csáktornyai Ifjúsági Sport Klub football csapatával Perlak mellett a Csehlaka felé eső réten délután 6 órakor. A football mérkőzés után Perlakon a Hermann-féle vendéglő kerthelyiségében táncossal egybekötött mulatság is tartatik. Helyárok: I. ülőhely 80 fill, II. ülőhely 50 fill, állóhely 30 fill.

— **Tanítói kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Muraköz területére a következő új állami népiskolai tanítókat nevezte ki: Kotzora Pataki Viktor, Horváth Jenő, Horváth József, Pernicz Klára, Kovács Illés, Horváthné Pécsi Margit és Koronczai Gizella. Muravide: Herboly Alajos és Varga Pál. Drávavárhelyre: Horvát Sarolta. Damására: Haba Rózsa. Törökudvarra: Partl Erzsébet. Dékanfalvára: Dolleschál Edith. Muracsánra: Réffy Ernő.

— **Változás a Ferencrendieknél.** A Ferencrendiek helybeli zárdájának a következő változás állott elő: P. Horváth Lajos Csáktornyáról Krapinára lett áthelyezve zárdafőnöknek, helyébe pedig P. Nikola Nikolašević jón Csáktornyára.

— **Szódavizgyártók figyelmébe.** A közfogyasztásra szánt szódavizgyártásáról, elárulásáról és felügyeletéről is szabályzat alkottatott a belügy- és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg. Ezen szabályrendelet f. év aug. hó 1-én lép életbe és azt az érdekeltek miheztartásul a hivatalos órák alatt a községházban betekintheik.

— **Bérmálás Felsőmuraközön.** Dr. Bauer Antal érsek-koadjutor béрма útját jul. 26-án Viziszenygyörgyről folytatta s útjában Vashegyenél egy 28 tagból álló csikás jelmezbe öltözött és nemzeti színű szalaggal díszített lovasbandérium várta. Innét az érsek-koadjutor Szalmay főszolgabíró és a kerületi papság kísérelében, d. u. 4 órakor Stridóvárra érkezett, hol a díszkapunál Hajós Ferenc országgy. képviselő, Terbóc István ny. min. tanácsos, a helybeli papság, a közs. előljáróság, Felsőmuraköz áll. tanítói növénydekeikkel, a környékbeli intelligencia és számos hívő fogadta, hol is az érsek-koadjutor leszállt kocsjáról s az ott felállított lombkápulnóban az egyházi ruhát magára öltve, először föltiszt. Ivkó János stridóvári plébános, majd Bozsics Mariska VI. oszt. áll. isk. tanító magyarnyelvű, végül Zsumann Genovéva varasdi zárdanővendék horvátnyelvű üdvözlését, két szép virágcsokor átnyújtása mellett fogadta. — Az éjlen elhagyása után körmenetbe sorakozott a sokaság és a harangok zugása mellett, — az érsek-koadjutor áldást osztva — felvonult a nemzeti színű lobogóval díszített utcán végig a templomba, ahol az érsek-koadjutor ájtatosságot tartva, szent beszédet intézett a hívőkhez. Az ájtatosság végeztével, fogadta a községi előljáróságot és az áll tanítók tiszteletét. 27 és 28-án az érsek-koadjutor a bérmálás szentségét osztotta ki az 1800 hívő között. 28-án d. u. kísérelével együtt Ráckanizsára rándult ki, hogy az ottani híres régi szép bucsujáró templomot és a török-időkből fennmaradt alagutat — most Kozma-féle pincét — megtekintse. Ráckanizsa Stridóvárhoz hasonlóan, magára zászlódsízt öltött, a templomnál fehér ruhás iskolás leánykák várták és Kozma Györgyi ke. II. oszt. áll. isk. tanuló csokor átadása mellett pár szóval

üdvözölte az érsek-koadjutor. Az érsek-koadjutor és kísérete a templom és pince megtekintése után elfogadta a Kozma ház magyar vendégszeretelét és rövid ideig kedélyes ott tartózkodás után, az összejött hívők lelkes órációi között, virággal hintett kocsiján folytatta tovább béрма útját Muraszentmártonba.

— **Új vonat.** Varasd és Csáktornya között f. évi szept. hó 1-től kezdődőleg naponta való közlekedéssel egy új személy szállító vonat helyeztetik fogalomba. A vegyesvonat (6821. sz.) Varasdról indul reggel 7 óra, Csáktornyára ér. 7:22 perckor.

— **Üdvös intézkedés!** A magyar királyi államvasutak zágrábi üzletvezetője dr. Bacsinszky Vladimir üdvös intézkedést tett a Lipikfürdőre utazó betegek érdekében. — Eirendelte ugyanis, hogy a lonyavölgyi vonalon, amelyen Lipik állomás fekszik, az eddigi régi kocsik helyett, átjárós és alapsan gondozott kocsik járjanak. — Az üzletvezető ezen intézkedésével tanujelét adta, hogy a hazai fürdők érdekét hozzáértő kézzel intézi s Lipikfürdő előkelő, nemzetközi fürdőközönsége bizonyára még jobban fel fogja karolni ezen a világ egyetlen természetes forrásaú alkalikus jódos hőforrásait, amelyek már annyi belső bajban szenvedő embernek adták vissza egészségét.

— **A közoktatási miniszter a gyakorlati pályákra készülőket.** Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter az állami költségvetési javadalomból ösztöndíjakat létesített, hogy a gyakorlati életpályákra készülő tanulóifjúságot a kereskedelmi iskolákban támogassa. E célból ez év szeptemberétől kezdve a felső kereskedelmi iskolai tanulók között 200 koronától 800 koronáig terjedő ösztöndíjakat fognak kiosztani, míg a kereskedelmi iskolai tanárképzőn 500—1000 koronás ösztöndíjakban részesülnek a kiválóbb hallgatók. Az így kiosztásra kerülő ösztöndíjak évenként 10.000 koronáig terjednek.

— **Ingyen temetik az elhagyott gyermekeket.** A belügyminiszter átiratban arra kéri a hercegprímást, hogy a püspöki kar az elhagyott és államlag gondozott gyermekek ingyenes temetéséről gondoskodjék. A püspökök most, a püspöki kar halálközönet alapján felhívják egyházmegyéik papságát, hogy az ilyen gyermekek temetésénél stóladíjat ne szedjenek.

— **Istvánnapi nagy ünnepély a Margitszigeten.** A gróf Zichy János vallás- és közokt. miniszter kormányzata alatt álló Gyermekszanatoriumot a nagy közönség, magyar viszonyok mellett valóban párrallan érdeklődéssel karolta fel s ugyanoly mértékben támogatta a gyermekvédelmi mozgalmat az állam is. Ezáltal vált lehetővé, hogy aránylag rövid idő alatt most már a második gyermekszanatorium létesítése közleledik a megvalósuláshoz. Ezen célból adott kivételesen engedélyt a Fővárosi Közmunkák Tanácsa ahhoz, hogy Szent István napján a Margitszigeten egész napra terjedő ünnepélyt rendezhessen a Gyermekszanatorium Egyesület. Az országos ünnepélyre oly műsort állapított meg a rendezőség, amely alkalmas arra, hogy Szent István napján a fővárosba rándulóknak eseményes ünnepe legyen a Gyermekszanatorium javára rendezendő margitszigeti ünnepély. Nevezetesen a kizárólag egy koronában megállapított szigeti belépődíj ellenében az összes látványosságok megtekinthetők lesznek. Gróf Andrassy Gyula, a MAC. elnöke egy országos atletikai verseny céljára engedte át a szigeti sport

pályát, a Magyar Athletikai Club pedig értékes sportprogramról gondoskodott, amelyet belépődíj nélkül rendez az Istvánnapi közönség számára. Az egyes sportársak között a budapesti Lyra Daikör fog dalárversenyi tartani Kaszás Gyula karnagy vezélése mellett. A sziget fedett folyosóján egyik oldalon az Apolló projectograph sorozatos előadását tart ugyancsak ingyen humoros mozgó fényképekkel. Ugyancsak érdekes lesz Emmerling nagy tűzijátéka és az a tombolajáték, amelyet ezen célra a Pénzügyminiszter engedélyezett. Az ünnepély színhelyén semmiféle, külön belépődíj, sem jétkönyv árulását nem lesz. A szigetre a hajómenettérti jegy felnőttek részére 1:40 K, gyermekek részére 60 fillérben állapított meg. Bárczy István polgármester külön ombudszárat engedélyezett az Istvánnapi ünnepélyre, amennyiben főváros forgalmas helyeiről társakocsik fogják a közönséget a szigetre szállítani s mindazok, akik az omnibuszokon váltják meg egy koronás jegyeiket, minden külön fuvardíj nélkül szállítsanak a szigetre. Azonkívül ingyen autómobil járatokról is gondoskodik a rendezőség, amelynek főtörökvese, hogy a közönség egy nagyszabású ünnepélyben részesüljön minden nagyobb megterhelés nélkül. Részletes felvilágosítást telefon útján is (82—82) bárkinek ad a Gyermekszanatorium Egyesület központi igazgatósága (Stáhly-u. 15)

— **Állategészségügy.** Muraköz területén az elmúlt hét folyamán az alábbi ragadós állatbetegségek voltak: Lépene: csáktornyai Járás Tóttalú; Sertésorbancc: csáktornyai J. Drávacsány; Sertésvész: csáktornyai J. Csáktornya 5 u, Jánosfalú m. Perlaki j. Alsópálla 2 u, Tüskesztenygyörgy 3 u.

I R O D A L O M.

— **A »Vasárnapi Újság«** sok érdekes közleménye között is feltűntek keltenek Lénárd Róbert művészi vázlatai Spanyolországból, Iván Ede a nagybanjai és szonkoi művész-telepekről írt cikke képek kíséretében. Érdekes fényképek vannak továbbá e számban az utazók hiedelítési gyakorlatáról, melyek most folytak le a Budapest fölötti duna-szakaszon és a kamaraszilip-épitéséről, mely a Dunát a Tiszával összekötő csatorna munkálatainak kezdete. Regény keltő van e számban is: a Szende-Dárdaj Olga eredeti és Claude Farrère fordított regénye, novellák Kanizsai Ferenctől, költemények Oláh Gáborról, Lovász Károlytól és Ilj. Bókay Jánostól közül je. szám, Zemplén Győző Poincaréól, a most elhunyt kiváló francia matematikusról ír. Ezek mellett, még sok más közlemény és a rendez. hírt. rovatok egészítik ki e szám változatos tartalmát. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. Előfizetési ára negyvedrre öt korona. »Világkronika«-val együtt hat koronára. (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca. 4.) mel

Szerkesztői üzenetek.

— **H. O. Szombathely.** Ohaját honorálva s a tárcza meg fog jelenni. Mert egy vidéki lapnak nem az a rendeltetése, hogy teljesen, hanem hogy élre kelten s munkára buzdítson. A jövőben azonban ne egy tárcát küldjön be, hanem többet egyszerre, hogy válogathassunk belőlük. A vers is bevált. Alkalmilag közöljük. — **K. M. Keszthely.** Határozott haladás a nyelvben. Lassankint harmonikusá kezd lenni gondolat és nyelv. S ez nagy érdeme nemcsak Önnek, hanem környezetének is, mely nyelvtörékenyek kieszárolására akkora bátarsággal van: A beküldött verset közöljük. — **Sz. F. Csáktornya. Köszönök,** hogy a gráci újság agyvalóságára rímutatott. Van egy 60c-nyi közönség: »Minnél hitványabb a malac, annál eklelenebbül visít.« Nem is bíszem, hogy Stern stridovári kereskedő bús lenne az, hogy a Gráci Hotel Florián az 6 lakóhelye mellé odajegyezte: Kroatien Enyái hazafiaságot csak felteletelnék róla. De a gráci újság tudatlansága, vagy rosszakaratja az oka annak, hogy amibe a legmagyobb külföldi lapok már belenyugodtak, hogy Budapest nem Olémpeszt. és Szombathely nem Steinamanger, ez azt akceptálni nem tudja, hanem ezek mellett még a földrajzban való járatlanságát is elárulja s Stridóvárt Horvátországba bekebelezi be. — **Uj. Magyar Lapok**

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinara, se imaju poslati na ime urednika u:

Csáktornya
Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvrt leta 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Stranik
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Turski orsag.

Minući tjeden dvajsti i dva magjarski automobili su išli prek Romanije i Bulgarije vu Konstantinopolj vu glavni varaš velikoga Turskoga orsaga. Putnike su svigdi s velikom paradom i s radostnom čekali, naimre pak vu Turskim, gde ga ni bilo konca niti kraja svakojački svečanostji. Kud su putovali svigde kre puta mir i veselje su vidli, niti znake nikakvi panti. Kak svigdar, tak i denes odsunašoji mir pas vkanjuvle, jerbo ako kre zeleznicah i kre vekših orsackih putov je mir ar ova mesta su napujena soldacijom, nutri vu orsagu kam nije tak lahko vladi soldaciju poslati i tam je sderzavati velika bunta je na sve strani, nega nigdi zadovolšćine i mira.

Zabadav haruju vitežki turki i arabi vu Afriki, zabadav moraju taljani svako grudu zemlje s krvjoš od turčinov zeli, doma vu pravim orsagu Turskim se takovi dogodjaji nahadjaju kak dabi se čeli orsag stel srušiti. Vu Mali-Aziji okolo Mekke se arabuši puntaju, okolo Kaukazuša rusi puntaju ljudstvo vu Albaniji pak taljani. Od Srbije i od Bulgarije pak čele tolvajske bande v diraju vu Tursku zemlju i porobiju tamošnje stanovnike. Medlem toga pak vladarska gospoda se svadiju na partije se reztepleje na veliki kvar orsagu i sami sebi. Svadja i nemir po čeli liniji ravno tak kak je Poljski orsag bil predi kak su se drugi orsagi razdelili s njim med sobom.

Turski orsag sam sebi je najveksi neprijatelj jerbo neima takve činovnike i velike

znance koji bi mogli makar i sitom vu orsagu mir napraviti, neprijatelje pak potišti.

Najbolje svedoči to, da tam nikakvoga reda neima, da soldati koje vu Albaniju pošleju da tam red napraviju med buntari i sami prek k bunlarom skočiju i neču orsaga, domovino braniti proti neprijatelju. Okolo Pristine albanci dan na dan su jakši i turski soldati koji još haruju za domovino komaj i komaj moreju Pristina varaša obraniti, da ni opadne buntarom vu ruke.

Denes zato albanci veliko slobošćinu imaju i vu miru bi ziveli, ako je taljani nebi smiruma puntali i nje spenezi i s orožnjem podpirali. Taljani bi već i Albaniju radi okupirati, radi bi da i ov orsag bi njihov bil, jerbo onda bi mogli nas Austria-Magjarski orsag od morja čistam zaprti. Samu to je bés, da Albanija je još denes Turska zemlja i nebudu mogli tak v lehma taljani donje doći, jerbo s vun turčina i mi smu još na sveto, naši pak nigdar nebudu dopustili, da taljan zeme v kraj od turka Albaniju. Zato smirum puntaju albance, da poleg toga zroka bi naši, da vu Albaniju v dereju, da to boš ako turčin nemore reda tam napraviti, da oni vre napraviju

Poleg takve okolnosti onda zabadav potišuju puntare svako leto, kak ovi do penze i do oruzja dođeju opet od kraja počmeju komedju delati. Turčini to dobro znaju i poleg toga trsiju se ako je kak moći, da stiha mir napraviju. Ali sad to nije moći tak napraviti, jerbo neimaju takvu soldaciju vu koju bi se mogli zautati. Soldacija je k tomu tak pri vezana k morju, da se nemore

odonut genufi, drugač taljani taki vdereju nutri vu orsag.

Zalost nam je to gledati jerbo mi magjari neimamo više rodbine vu Europi kak turčine. Turčini su nam jedina rodbina, negda pred jezero létmi smu skup ziveli vu Aziji.

Daj njim Bog, da jedenput mir nastane mednjimi, da vu miru budu mogli si orsaga povekušavati

KAJ JE NOVOGA?

— **Na voljil se življenja.** Zam občine pišeju, da po leti tam stanuje Berénji Janos budapestinski činovnik. Minući tjedeo Berénjov dvajsti let star sin koj se za doktora učil, vu svoji sobi se je vu glavu strelil i odmah je vumral Obščinski poglavarstvo je stelo nuter iti, da zapisnika napraviju, ali otec nije pustil nikoga nuter.

— **Zakal je brata.** Vu Fiumi Pirjavec Matjaš kad su mu oca pokopali taki tam na cintoru četiriput je vu mlajšoga brata strelil koj je odmah mrtev postal, zatem pak je odbežal. Sad su ga vu Feistricu žandari vlovili. Pokedob je Pirjavec austrianec vu Laibachu ga budu sudili.

— **Nesreća med tancom.** Uzbunjeo dogodjaj se pripetil vu kupelišču baruinskim. Vu jedni sali su gosti zabavu imali i vu najveksim tancu se pucanje čulo i jedna mlada gospa mrtva se srušila dol, taki su ji na pomoć išli ali već je zabadav bilo. Ženska je med tancom revolvera spazila svojemu tancaru. Prosila ga da nek ji pokaže, rada bi vidla kakva stvar je to. Tan-

Kovač kakti očni vračitelj.

Glasovili magjarski spisatelj novoga vremenja, pokojni Mikszath Koloman, koj je dne 28-a maja 1910 umro, piše o svojoj navadi u pisanju pripovedkah, pak se u tom opisu, tobož, boji, da neposieduje dovoljno umietnosti za pripoviedanje, akoprem taj opis je samo izlika, pod kojom more o kovaču, očnom vračitelju govoriti.

On pričme listom, kojega je, tobož, nekomeu pripovedaču pisal, ovak:

»Štovani gospodine! Vi ste mi poslali Vašu knjigu »vrhu umietnosti pripoviedanja« tum željum, da ju neka pročitam i za nju predgovor napišem, skojim zajedno bi ju Vi onda štampsti dali. Vaš list je vrlo ljubezljiv, a vaša pročnja je za mene dična, pak ipak Vašu želju nemogu izpuniti, jer Vašu knjigu ja čitati neču. Ako je nevaljana, onda eo ipso nespada u štampariju, ako pak je dobra, onda stoprv praj nevalja za me; a zakaj? To ću vam posve na kratko razložit.

U mojem rodnom selu, je zivel u svoje doba nieki kovač, čija vještnina pri operiranju

bolestnih očih je bila nekaj izvanrednoga, i to tako, da mu je glas bil po cijeloj magjarskoj — i preko granice. Njegov specialităt je bil operacijom odstraniti tako zvanu mrepu sa očijuh, (zeleni star), operacija, koja niti za onda glasovitomu očijuh liečniku, professoru Lippay-u, nije uvijek za rukom pošla. Kada je ovaj jednoč bil u Beču, te se je sa očnimi professori Arltom, Stellwagom i Jägerom u ošteriji »Stadt Frankfurt« pri čaši pive našel, pripoviedal je o tih kovačkih »glaukom operacijah«. Becki professori mu nisu hoteli vierovati. »To nije moguće, da bi kovač, koj rukom težko kladivom maše, svojom rusom ožuljenom rukom bil mogući takovu subtilnu operaciju izvesti, koja dapače i nas višekrat na ciedilu ostavlja.«

»No dobro — veli Lippaj — gospoda će se sama osviedočiti. Kada dojde na mojoj kliniki slučaj »glaukoma« naprvo, pozvali ću gospodu da vide, kako će takodjer iz sela pozvani kovač operirati.

Kratko vrijeme poslie tog dogovora dojde na Lippayevu kliniku u Pešti nieki krojač sa zelenim starom na očima. Lippaj sada pošalje kovaču Ivanu Straza deset forintih prošnjom, da prvim se dopelja u Peštu, a

sutra u jutro da se kod njega, najme kod professora Lippaya prijavi, a onda da će na kliniki jednu operaciju »glaukoma« preduzeti. Istom poštom je pozval i becke kolege.

Čim je kovač prijel poziv, metne na stranu kladivo, obuče svetešnje odielo i odputi se pieške — jer tko bi toliko novac na tu kadeču se mašinu trošil — u Peštu. Na sreću je drugog dana u jutro točno u odredjeno vrijeme onamo prispel, te je već i sakupljene gospodu professore onde našel sakupljene.

»Hvaljen budi Jezus Kristus!« — pozdravil je.

»Na sve vjeke amen!« — odzdravil mu je Lippaj — »Kada ste došli, gospodine Straza? — zapita ga nadalje.

»Baš sada, gospodine professore« — odgovori ov.

»Je, ali sad nedohadja ni jedan vlak iz vaše okolice.«

»A to ništ nečini, ja sam pieške došiel.«

»Oh, vi nesretnjak! — Em na taj način ste morali cijelu noć putovati; pak kaj čete anda sad činiti?«

»Ja ću s dopušćenjem zelenog stara

car ju je opominal, da je to nevarna stvar, kad je nabita, ali ženska nije stela odstati od prošnje. Kak je revolvera vu ruke dobila on hip se je revolver sprozil i ona pristreljenim srcdm dofi opala. Neznaju ali se nesreća pripetila, ali pak je sama se stela streliti

— **Smrt vu krčmi.** Vu Zomboru minuću nedelju Klinovski Šandor občinski šekur minuću nedelju je išel vu jedno krčmu na kupice pive. Ravno tam je bil Parčetić Iliš dvajsti lēt star zidarski detić koj se već više vremena srdil na šekutura. Kak je ov nuter došel Parčetić je gori skočil i s jednim kuhinjskim nožom je tak v pičil šekutura vu srce, da je odmah vumral. Parčetića su zaprli.

— **Obnorēla je od plivanja.** Jedna mlada Larson zvana puca v Stockholmju je dva kilometer širokoga Öresund kanala dvē i pol vure pre plivala Komaj je došla do brega, tak je već bila smućena, da se ji pamet smešala. Vu sanatorium su ju spravili.

— **Nesreća automobila.** V nedelju poleg Hēviz kupelišća jeden automobil na kojim su pet putniki bili, tresnul se vu jedno drēvo. Automobil se prehitil vu jarek. Si su vun zleteli i pobili su se. Šofför tojest vodja automobila si je nogo potral, jeden putnik iz Aleksandrije lēvu nogu i lēvu ruku si je vtrgel. Nasrečo mimo se je pejal Bruck Šandor nagjikanizainski trgovac i dr. Weis Lajos fiskalius, koji su prvo pomoć dali nesretnikom. Aleksandrianski putnik teško bude vu življenju ostal. — V pondeljek pak barun Pronay Ernō se je vozil na Hēviz, proti je doletel jeden automobil od šteroga su se konji splašili i dva meter gliboku grabu su prehitili kućiju. Odzaja sedeci kućiš je tak nesrečno opal da je odmah vumral, obedva konji su se zatukli. Baruno na srečo nikaj se ni pripetilo.

— **Fovodnja.** Iz Japana pišēju da okolo Okava varoše je strahovitna povodnja. Voda je sve uništila i vu Okavi četiristo ljudstva se potopilo.

— **S goreća fabrika.** Vu Leskovacu poleg Belgrada jedna velika fabrika je sgorēla, koju su stopram lani dogotovili. Fabrika je vu čeli Srbiji najvećša bila. Ogenj se je na najži pripetil i tak hitro se plamen raz-

širil po čelim stanju, da nikak nije bilo moći fabriku obraniti, Kvara računaju 600 jezer dinarov. Fabrika na poldrugi miljun je bila sekulerana i tak kvar bude plaćeni, ako su ni hotonce vužgali, da do ovi penez dojdeju. Sad zvēdaju kak se ogenj pripetil.

— **Koj četiri žene ima.** Nevornoga človeka su dotirali s Beča vu Budapest. Schmitzer Renald Šandor je to, koj je pred devetimi meseci pod tajnim imenu se vu Beču na stanil i tam se za bogatšā dal vun. Više stareših devojkih i dovicijh je povkanił, kojim je naravno za par sto korun ženitbu obećal. Već su ga sdavnja iskali. Najpredi se vu Wiesbadenu oženil, ženom je dobil dvajsti jezer korun, koje je par tjednov zakartal. Odovut je vu Beč skočil, de se opet oženil. Za tem mu je već tesen svēt bil prinās i odisel je v Ameriku v Newyork, potlam pak v Čikago, vu obedveju mesti se opet oženil i vnoگو penez dobil. Kad mu je već i tam zemlja gorēla pod poplatami, nazat je došel vu Beč. Sad su ga tu vlovili i brstās mu sud bude raztolnačil, da prinās je i jedna žena dosta veliki križ, ni pak četiri.

— **Jedini sin.** Majerčik Janoš iz Munkača s bog nekšne male falinge se je poštrical svojim dvajsti lēt star sinom. Vu stricingi Majerčik pograbil je želēzne rasuhe i zatukel si je jedinoga sina. Krvnika su odegnali vu rešt.

— **Pijana žena.** Steojak Peter uagpēteri težak pošten, marljiv i skrbni človek je bil, ali žena mu je velika pijanka bila. S bog toga su se višeput svadili. Nekoji dan Steojak odisel je na delo, ali na pol puta se je nazat povrnil, da k sebi zeme doma pozabljenu vuru. Ženo je već ni našel doma, ona je već vu bližnji krčmi pila za jedno kokoš. Muž je za njom odisel i od srđca pograbil je jedno boto i tak dugu je bil sbotom pijano ženo, doklam je vumrla. Za tem pak se je javil, na policiji, rekuć da je svračil ženo, da više nigdar nebude pila. Zaprli su ga.

— **Nadjeni kinč.** Vu Pollavi v Ruskim orsagu su nezmero vnoگو vrēdnoga kinča našli dva dvanajst lēt stari mužki dećeci. Više kak sto falatov srebra i zlata svakojačke vu starinskim vremenu naprav-

ljene stvari. Više vremena je taj kinč bil pri mužih, koji su niti najmenje ni znali kaj imaju pri hizi. Zlate talere su deći dali za igraću a od drugih stvarih si je takaj svaki odnesel kaj je štel. Po času je nekak jeden Makarenko zvanī arkeologuš pozvedil to i odisel je tam na lice mestu, da skup pobere kinča. Kaj su mužī za kufer deržali to je najfineše zlato biću, kaj pak su za olov, to je čisto srebro. Zakaj su negda toga kinča zakopali to nije moći znati. Po Kristuševim narodjenju vu sedmi stotini je kinč došel pod zemlju. Ali jest med zmēs od pete i šeste stotine penezi. Naj lepši i naj vredneši falat je jedna sreberna zdela. Na serdinki ima Kristuševoga monogramma, okolo zdele je jeden trs i jedna ovca. Taj trs je pun s najdražešim kamenjom kak je naprimer rubin, zafir, djēmant. Odsposda ima svakojačke napise i numero kak je zmeħka. Sad ju moraju popraviti, jerbo deca su se kugljali snjom i tak se je stukla. Takodjer vnoگو je vrēdna jedna sreberna šalica sa slikom II Sapor perzainskoga kralja. Šalicu su deca potrla i sad ju nazat budu skup skelili. Nadalje pak je jeden visoki zlati vrē, zlate i sreberne menješe i vekše šalice, jedenašt zlati peharov, deset sreberne kupice, jedna velika sreberna antura, vnoگو srebernih vrčov i t. d. Sve je s gjungji i s dragim kamenjom na kinčeno. Zlatina vaze sedemnajst kilogramov, srebernina pak dvajsti i šest kilogramov. Moći je misliti kuliku je to vrēdnosti. Sad su sve skup pobrali i vu orsački bank odpejali, gde segurno bolje budu pazili i poštuvali kinča kak mužī.

— **Zagiftani cvirki.** Klobusicki Jozef trideset i osem lēt star težak v nedelju je na nagloma vumral. Obitelj je doktora pozval ali pri kesno je došel, jerbo siromak težak s velikom mukom je vumral. Redarstvo je pozvedilo, da je nesrečni človek v nedelju cvirke kupil pri Saraz Laslo mesaru, to je pojel i taki mu je zlo prispelo. Veliki krē je dobil i na kratkoma je vumral. Cvirki su bili pokvarjeni i svrho toga mesara su zaprli.

— **Na smrt je vpičil.** Još minuću nedelju se vu Dunaföldvāru pripetilo, da je Martonić Lajos zidarski detić se poštrical sa Vuđrōš Janoš pajdašom i da jeden drugoga bude bolje razmil i pamtil Martinović je zel

odstraniti, radi kojega su me gospodin professor simo pozvali.

»Je, pak jeli bude vaša ruka nakon toga utrudljivog putovanja onak mirna, kak je to pri toj operaciji potrebno?»

Kovač se nasmieši: »Em ja nisam po rukah simo putoval. — Tomu je već dugo, dok sam još po četverečki hodil.»

Lippay skrene spleći. »Meni je prav, ali ja vas upozorujem, da budu nekoliko glasovitih bezkih profesorah toj operaciji prisustvovali, pak da bi mi bilo vrlo neugodno, da mi špola načinite.»

Na kovačevo uvieravanje, da se neka nikaj nehoji, jer za njega je ta operacija samo jedna dećinska igračka, dađe professor bolestnika predvesti.

Bečki professori su najprije pregledali bolestnikovo lievo oko, na kojem je bila perlmuter farbe mrena prevlećena. Ali desno oko je bilo gorje, na njem je star bil već prezrel.

»To bude jedno malo težka zadaća, — veli Arlt — »kod ove operacije je potrebna takova subtilna vještina, mir i sigurnost, da

bi i najizprobanija unietnost se tuj mogla popiknuti.»

Straža izvadi svoj nož iz zepa te pričme njegovu oštrinu na svojem noktu probati.

»Za Boga miloga!« — krične osupojeni Lippay — »em valjda nebudete kuhinjskim nožem operirati hoteli?«, te mu pruži već u pripravi držećega Graefeovog nozića. Ali Straža posve jednostavno odkloni instrument te pristupi sa svojim prostim nožem khollestniku. Friško nabrušena klinga se zablesne i lahkoćem se posmekne preko mrene na oku, kak da se je radilo o bienlenu jabuke — i eto — zelenog štara (glaukoma) je na jednom oku nestalo.

»Sakramenski dečko!« — vikne začudjeno professor Arlt iz Beča, dok si je kovač posve mirno na rukavu svojega reklega brisal noža klingu. »Tak, — veli posmeħce — »Desni oblok je odprtl!«

Bečki professori rukovali su se sa majstorom te su mu čestitali, nu Lippaj je uzeli rēi i pričel je držati govora:

»Vi ste ipak jedan prevzetno-srčan čoviek, Straža! Jeli vi znadete kaj ste sada učinili? Kakovu ste vi odgovornost pred

Bogom i ljudmi na se uzeli? Jeli vi u obće kaj znate o koziću u oku, tako zvanoj »mrežici«, »šarenici«, »staklenem tielu« i »živcu vida?« Znadete vi, kaj bi se bilo pripetilo, da ste samo za jednu liniju na lievo ili desno vašem nožom zabudili? Jeli vi znate, da bi u tom slučaju i lievo oko bilo zgubljeno?»

Straža steplje glavom te ga mrzli pot pošikava. »Dojdite ovamo i ja ću vam razložiti, kako očni živci jednoga oka su u savezu sa drugim okom« veli Lippay.

I sad professor pričme tolnačiti, demonstrirati i docirati, a kovač posluša, dok su mu se oči sve više otvarale a lasi u višek rasli. A kad je Lippay svoj govor dokončal, te kovača pozval, da sad neka preduzme operaciju na drugom oku, koja je za pravo bila dećinska igračka naprama onoj prvog, sad... Bože moj, kaj to znamenuje? — Stražova ruka sa nožom pričme drhtati, njega spopade vrtloglavica i već podignuta ruka padne nemoćno dole.

Nikakova moć ovoga svieta nebi ga priredila na to, da sad i ovu operaciju poduzme. Sada, kad je znał, kakovimi pogibeljami se je igral, kakovo prevzetno-srčano dielo, bez da je samo stitil strašnu pogibelj,

Sve pošiljke, kaj se tiče sadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya. Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplaće i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cena je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.
Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Suračnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SANDOR.

Turski orsag.

Minući tjeden dvajsti i dva magjarski automobili su išli preč Romanije i Bulgarije vu Konstantinapolj vu glavni varaš velikoga Turskoga orsaga. Putnike su svigdi s velikom paradom i s radostom čekali, naimre pak vu Turskim, gde ga ni bilo konca niti kraja svakojački svečanosti. Kud su putovali svigde kre puta mir i veselje su vidli, niti znake nikakvi punti. Kak svigdar, tak i denes odsunašoji mir naš vkanjuvie, jerbo ako kre železnica i kre vekših orsačkih putov je mir ar ova mesta su napunjena soldačijom, nutri vu orsagu kam nije tak lahko vladi soldačiju poslati i tam je sderžavati velika bunta je na sve strani, néga nigdi zadovolšćine i mira.

Zabadav harcuju vitežki turki i arabi vu Afriki, zabadav moraju taljani svako grudu zemlje s krvjom od turčinov zeti, doma vu pravim orsagu Turskim se takovi dogodjaji nahadaju kak dabi se čeli orsag stel srušiti. Vu Mali-Aziji okolo Mekke se arabašii puntaju, okolo Kaukazuša rusi puntaju ljudstvo vu Albaniji pak taljani. Od Srbije i od Bulgarije pak čele tolvajske bande v diraju vu Tursku zemlju i porobju tamošnje stanovnike. Medtem toga pak vladarska gospoda se svadiju na partije se reztepleju na veliki kvar orsagu i sami sebi. Svadja i nemir po čeli liniji ravno tak kak je Poljski orsag bil predi kak su se drugi orsagi razdelili s njim med sobom.

Turski orsag sam sebi je najveći neprijatelj jerbo neima takve činovnike i velike

znance koji bi mogli makar i silom vu orsagu mir napraviti, neprijatelje pak potišti.

Najbolje svedoči to, da tam nikakvoga reda neima, da soldati koje vu Albaniju pošleju da tam red napraviju med buntari i sami preč k buntarom skočiju i neču orsaga, domovino branili proti neprijatelju. Okolo Pristine albanci dan na dan su jakši i turski soldati koji još harcuju za domovino komaj i komaj moreju Pristina varaša obraniti, da ni opadne buntarom vu ruke.

Denes zato albanci veliko slobošćinu imaju i vu miru bi živel, ako je taljani nebi smiruma puntali i nje spenezi i s orožnjem podpirali. Taljani bi već i Albaniju radi okupirati, radi bi da i ov orsag bi njihov bil, jerbo onda bi mogli uas Austria-Magjarski orsag od morja cistam zaprti. Samu to je bés, da Albanija je još denes Turska zemlja i nebudu mogli tak z lehka taljani donje doji, jerbo s vun turčina i mi smu još na svělo, naši pak nigdar nebudu dopustili, da taljan zeme v kraj od turka Albaniju. Zato smirum puntaju albance, da poleg toga zroka bi našli, da vu Albaniju v dereju, da to boš ako turčin nemore reda tam napraviti, da oni vre napraviju

Poleg takve okolnosti onda zabadav potišuju puntare svako leto, kak ovi do peze i do oruzja dođeju opet od kraja počmeju komedju delati. Turčini to dobro znaju i poleg toga trsiju se ako je kak moći, da stiha mir napraviju. Ali sad to nije moći tak napraviti, jerbo neimaju takvu soldačiju vu koju bi se mogli zaufati. Soldačija je k tomu tak pri vezana k morju, da se nemore

odonut genuti, drugač taljani taki vdereju nutri vu orsag.

Žalost nam je to gledati jerbo mi magjari neimamo više rodbine vu Europi kak turčine. Turčini su nam jedina rodbina, negda pred jezero létmi smu skup živel vu Aziju.

Daj njim Bog, da jedenput mir nastane mednjimi, da vu miru budu mogli si orsaga povekušavati

KAJ JE NOVOGA?

— **Na voljil se življenja.** Zam občine pišeju, da po leti tam stanuje Berėnji Janos budapeštinski činovnik. Minući tjeden Berėnjov dvajsti lét star sin koj se za doktora učil, vu svoji sobi se je vu glavu strelil i odmah je vumral Občinsku poglavarstvu je stelo nuter iti, da zapisnika napraviju, ali otec nije pustil nikoga nuter.

— **Zaklal je brata.** Vu Fiumi Pirjavec Matjaš kad su mu oca pokopali taki tam na cintoru četripjut je vu mlajšoga brata strelil koj je odmah mrtev postal, zatem pak je odbejal. Sad su ga vu Feistricu žandari vlovili. Pokedob je Pirjavec austrianeč vu Laibachu ga budu sudili.

— **Nesreča med tancom.** Uzbunjen dogodjaj se pripetil vu kupelišču baruinskim. Vu jedni sali su gosti zabavu imali i vu najveškim tancu se pucanje čulo i jedna mlada gospa mrtva se srušila doli, taki su ji na pomoč išli ali već je zabadav bilo. Ženska je med tancom revolvera spazila svojemu tancaru. Prosila ga da nek ji pokaže, rada bi vidla kakva stvar je to Tan-

Kovač kakti očni vračitelj.

Glasoviti magjarski spisatelj novoga vremená, pokojni Mikszath Koloman, koj je dne 28-a maja 1910 umro, piše o svojoj navadi n pisanju pripoviedkah, pak se u tom opisu, tobož, boji, da neposieduje dovoljno umietnosti za pripoviedanje, akoprem taj opis je samo izlika, pod kojom more o kovaču, očnom vračitelju govoriti.

On pričme listom, kojega je, tobož, nekomeu pripovedaću pisal, ovak :

»Stovani gospodine! Vi ste mi poslali Vašu knjigu »vrhu umietnosti pripoviedanja« tum željum, da ju neka pročitam i za nju predgovor napišem, stojim zajedno bi ju Vi onda štampati dati. Vaš list je vrlo ljubezniv, a vaša prešnja je za mene dična, pak ipak Vašu želju nemogu izpuniti, jer Vašu knjigu ja čitati neču. Ako je nevaljana, onda eo ipso nespada u štampariju, ako pak je dobra, onda stoprv prav nevalja za me; a zakaj? To ću vam posve na kratko razložiti.

U mojem rodnom selu, je živel u svoje doba nieki kovač, čija vještina pri operiranju

bolestnih očih je bila nekaj izvanrednoga, i to tako, da mu je glas bil po celoj magjarskoj — i preko granice. Njegov specialităt je bil operacijom odstraniti tako zvanu mreću sa očijuh, (zeleni štar), operacija, koja niti za onda glasovitomu očijuh liečniku, professoru Lippay-u, nije uvijek za rukom pošla. Kada je ovaj jednoč bil u Beču, te se je sa očnimi professori Arltom, Stellwagom i Jägerom u ošteriji »Stadt Frankfurt« pri čaši pive našel, pripoviedal je o tih kovačkih »glaukoma operacijah«. Bečki professori mu nisu hoteli vierovati. »To nije moguće, da bi kovač, koj rukom težko kladivom maše, svojom rusom ožuljenom rukom bil moguć takovu subtilnu operaciju izvesti, koja dapače i nas višekrat na ciedilu ostavlja!«

»No dobro« — veli Lippaj — »gospoda će se sama osviedočiti. Kada dojde na mojoj klinički slučaj »glaukoma« naprvo, pozvati ću gospodu da vide, kako će takodjer iz sela pozvani kovač operirati.

Kratko vrijeme poslie tog dogovora dojde na Lippayevu kliniku u Pešti nieki krojač sa zelenim štarom na očima. Lippay sada pošalje kovaču Ivanu Straza deset torintih prošnjom, da prvim se dopelja u Peštu, a

sutra u jutro da se kod njega, najme kod professora Lippaya prijavi, a onda da će na kliniki jednu operaciju »glaukoma« preduzeti. Istom poštom je pozval i bečke kollege.

Čim je kovač prijel poziv, metne na stranu kladivo, obuče svetešnje odielo i odputi se pieške — jer tko bi toliko novac na tu kadeću se mašinu trošil — u Peštu. Na sreću je drugog dana u jutro točno u odredjeno vrijeme onamo prispel, te je već i sakupljene gospodu professore onde našel sakupljene.

»Hvaljen budi Jezus Kristus!« — pozdravil je.

»Na sve vjeke amen!« — odzdravil mu je Lippay — »Kada ste došli, gospodine Straza? — zapita ga nadalje.

»Baš sada, gospodine professore.« — odgovori ov.

»Je, ali sad nedohadja ni jedan vlak iz vaše okolice.«

»A to ništ nećini, ja sam pieške došel.«

»Oh, vi nesretnjak! — Em na taj način ste morali celu noć putovati; pak kaj ćete anda sad činiti?«

»Ja ću s dopušćenjem zelenog štara

car ju je opominal, da je to nevarna stvar, kad je nabila, ali ženska nije stela odstati od prošnje. Kak je revolvera vu ruke dobila on hip se je revolver sprozil i ona pristreljenim srcdm dofi opala. Neznaju ali se nesreća pripetila, ali pak je sama se stela streliti

— **Smrt vu krčmi.** Vu Zomboru minuću nedelju Klinovski Šandor občinski šekutar minuću nedelju je išel vu jedno krčmu na kupice pive. Ravno tam je bil Parčetić Ilšes dvajsti lēt star zidarski detić koj se već više vremena srdil na šekutara. Kak je vu nuter došel Parčetić je gori skočil i s jednim kuhinjskim nožom je tak v pičil šekutara vu srdce, da je odmah vumral. Parčetića su zaprli.

— **Obnorēla je od plivanja.** Jedna mlada Larson zvana puca v Stockholmu je dva kilometer širokoga Öresund kanala dvē i pol vure pre plivala. Komaj je došla do brega, tak je već bila smućena, da se ji pamet smēšala. Vu sanatorium su ju spravili.

— **Nesreća automobila.** V nedelju poleg Hēviz kupelišća jeden automobil na kojim su pet putniki bili, tresnul se vu jedno drēvo. Automobil se prehitil vu jarek. Si su vun zleteli i pobili su se. Šofför tojest vodja automobila si je nogo potral, jeden putnik iz Aleksandrije lēvu nogu i lēvu ruku si je vrtgel. Nasrečo mimo se je peljal Bruck Šandor nagjkanizainski trgovac i dr. Weis Lajos fiskaluis, koji su prvo pomoć dali nesretnikom. Aleksandrianski putnik teško bude vu življenju ostal. — V pondeljek pak barun Pronay Ernō se je vozil na Hēviz, proti je doletel jeden automobil od šteroga su se konji splašili i dva meter glinoku grabu su prehitili kućiju. Odzaja sedeci kućiš je tak nesrečno opal da je odmah vumral, obedva konji su se zatukli. Baruno na srečo nikaj se ni pripetilo.

— **Fovodnja.** Iz Japana pišeju da okolo Okava varoše je strahovitna povodnja. Voda je sve uništila i vu Okavi četiristo ljudstva se potopilo.

— **S goreća fabrika.** Vu Leskovacu poleg Belgrada jedna velika fabrika je sgorēla, koju su stopram lani dogotovili. Fabrika je vu čeli Srbiji najvećša bila. Ogenj se je na najži pripetil i tak hitro se plamen raz-

širil po čelim stanju, da nikak nije bilo moći fabricu obraniti. Kvara računaju 600 jezer dinarok. Fabrika na pođrugim miljun je bila sekulerana i tak kvar bude plaćeni, ako su ni hotonce vužgali, da do ovi peněz dojdeju. Sad zvēdaju kak se ogenj pripetil.

— **Koj četiri žene ima.** Nevornoga človeka su dotirali s Beča vu Budapest. Schritzer Renald Šandor je to, koj je pred devetimi meseci pod tajnim imenu se vu Beču na stanil i tam se za bogatša dal vun. Više staresih devojkih i dovicih je pokvkanil, kojim je naravno za par sto korun ženitbu obećal. Već su ga sdavnja iskali. Najpredi se vu Wiesbadenu oženil, ženom je dobil dvajsti jezer korun, koje je par tjednov zakartal. Odovut je vu Beč skočil, de se opet oženil. Za tem mu je već tesen svēt bil prinas i ošiel je v Ameriku v Newyork, potlam pak v Čikago, vu obedveju mesti se opet oženil i vnogo peněz dobil. Kad mu je već i tam zemlja gorēla pod poplatami, nazat je došel vu Beč. Sad su ga tu vlovili i brćas mu sud bude raztolnačil, da prinas je i jedna žena dosta veliki križ, ni pak četiri.

— **Jedini sin.** Majerčik Janoš iz Munkača s bog nekšne male falinge se je poštrical svojim dvajsti lēt star sinom. Vu stricingi Majerčik pograbil je zelēzne rasuhe i zatukel si je jedinoga sina. Krvnika su odegnali vu rešt.

— **Pijana žena.** Steojak Peter uagpēteri težak pošten, marljiv i skrbni človek je bil, ali žena mu je velika pijanka bila. S bog toga su se višeput svadili. Nekoji dan Steojak ošiel je na delo, ali na pol puta se je nazat povrnil, da k sebi zeme doma pozabljenu vuru. Ženo je već ni našel doma, ona je već vu bližnji krčmi pila za jedno kokoš. Muž je za njom ošiel i od srdca pograbil je jedno boto i tak dugu je bil sbotom pijano ženo, doklam je vumrla. Za tem pak se je javil, na policiji, rekuč da je svračil ženo, da više nigdar nebude pila. Zaprli su ga.

— **Nadjeni kinč.** Vu Pollavi v Ruskim orsagu su nezmero vnogo vrēdnoga kinča našli dva dvanajst lēt stari mužki deteci. Više kak sto falatov srebra i zlata svakojačke vu starinskim vremenu naprav-

ljene stvari. Više vremena je taj kinč bil pri mružih, koji su niti najmenje ni znali kaj imaju pri hizi. Zlate talere su deci dali za igraću a od drugih stvarih si je takaj svaki odnesel kaj je štel. Po času je nekač jeden Makarenko zvanj arkeologuš pozvedil to i ošiel je tam na lice mestu, da skup pobere kinča. Kaj su mužji za kufer deržali to je najfineše zlato bitu, kaj pak su za olov, to je čisto srebro. Zakaj su negda toga kinča zakopali to nije moći znati. Po Kristuševim narodjenju vu sedmi stotini je kinč došel pod zemlju. Ali jesu med zmēs od pete i šeste stotine penezi. Naj lepši i naj vredneši falat je jedna sreberna zdela. Na serdinki ima Kristuševoga monogramma, okolo zdele je jeden trs i jedna ovca. Taj trs je pun s najdražešim kamenjom kak je naprimer rubin, zafir, djemant. Odsposda ima svakojačke napise i numero kak je zmehka. Sad ju moraju popraviti, jerbo deca su se kugljali snjom i tak se je stukla. Takodjer vnogo je vrēdna jedna sreberna šalica sa slikom II. Sapor perzajnskoga kralja. Šalicu su deca potrla i sad ju nazat budu skup skelili. Nadalje pak je jeden visoki zlati vrč, zlate i sreberne menješe i vekše šalice, jedenašt zlati peharov, deset sreberne kupice, jedna velika sreberna antura, vnogo srebernih vrčov i t. d. Sve je s gjungji i s dragim kamenjom na kinčeno. Zlatina vaze sedemnajst kilogramov, srebernina pak dvajsti i šest kilogramov. Moći je misliti kuliku je to vrēdnosti. Sad su sve skup pobrali i vu orsački bank odpeljali, gde segurno bolje budu pazili i poštuvali kinča kak muži.

— **Zagiftani cvirki.** Klobusicki Jozef trideset i osem lēt star težak v nedelju je na nagloma vumral. Obitelj je doktora pozval ali pri kesno je došel, jerbo siromak težak s velikom mukum je vumral. Redarstvo je pozvedilo, da je nesrečni človek v nedelju cvirke kupil pri Saraz Laslo mesaru, to je pojel i taki mu je zlo prispelo. Veliki krč je dobil i na kratkoma je vumral. Cvirki su bili pokvarjeni i svrho toga mesara su zaprli.

— **Na smrt je vpičil.** Još minuću nedelju se vu Dunaföldvāru pripetilo, da je Martonič Lajos zidarski detić se poštrical sa Vuđrōs Janoš pajdasom i da jeden drugoga bude bolje razmil i pamtil Martinovič je zel

odstraniti, radi kojega su me gospodin professor simo pozvali.

»Je, pak jeli bude vaša ruka nakon toga utrudljivog putovanja onak mirna, kak je to pri toj operaciji potrebno?»

Kovač se nasmieši: »Em ja nisam po rukah simo putoval. — Tomu je već dugo, dok sam još po četverečki hodil.»

Lippay skrene spleći. »Meni je prav, ali ja vas upozorujem, da budu nekoliko glasovitih bezkih profesorah toj operaciji prisustvovali, pak da bi mi bilo vrlo neugodno, da mi špota načinite.»

Na kovačevu uvieravanje, da se neka nikaj neboji, jer za njega je ta operacija samo jedna diećinska igračka, dađe professor bolestnika predvesti.

Bečki professori su najprije pregledali bolestnikovo lievo oko, na kojem je bila perimuter farbe mrena prevlećena. Ali desno oko je bilo gorje, na njem je star bil već prezrel.

»To bude jedno malo težka zadaća. — veli Arlt — »kod ove operacije je potrebna takova subtilna vještna, mir i sigurnost, da

bi i najizprobanija unietnost se tuž mogla popiknuti.»

Straža izvadi svoj nož iz zepa te pričme njegovu oštrinu na svojem noštu probati.

»Za Boga miloga!« — krične osupljeni Lippay — »em valjda nebudete kuhinjskim nožem operirati hoteli?«, te mu pruži već u pripravi držećega Graefeovog nožića. Ali Straža posve jednostavno odkloni instrument te pristupi sa svojim prostim nožem klostniku. Frisko nabrušena klinga se zablesne i lahkoćem se posmekne preko mrene na oku, kak da se je radilo o bienlenu jabuke — i eto — zelenog štara (glaukoma) je na jednom oku nestalo.

»Sakramenski dečko!« — vikne začudjeno professor Arlt iz Beča, dok si je kovač posve mirno na rukavu svojega rekleca brisal noža klingu. »Tak,« — veli posmeħe — »Desni oblok je odprtl!»

Bečki professori rukovali su se sa majstorom te su mu čestitali, nu Lippaj je uzel rieč i pričel je držati govora:

»Vi ste ipak jedan prevzetno-srčan čoviek, Straža! Jeli vi znadete kaj ste sada učinili? Kakovu ste vi odgovornost pred

Bogom i ljudmi na se uzeli? Jeli vi u obće kaj znate o kočici u oku, tako zvanj »mrežici«, »sarenici«, »staklenem tielu« i »živcu vida?« Znadete vi, kaj bi se bilo pripetilo, da ste samo za jednu liniju na lievo ili desno vašem nožom zabudili? Jeli vi znate, da bi u tom slučajju i lievo oko bilo zgubljeno?»

Straža steplje glavom te ga mrzli pot pošikava. »Dojdite ovamo i ja ću vam razložiti, kako očni živci jednoga oka su u savezu sa drugim okom« veli Lippay.

I sad professor pričme talnačiti, demonstrirati i docirati, a kovač posluša, dok su mu se oči sve više otvarale a lasi u višek rasli. A kad je Lippay svoj govor dokončal, te kovača pozval, da sad neka preduzme operaciju na drugom oku, koja je za pravo bila diećinska igračka naprama onoj prvj, sad... Bože moj, kaj to znamenuje? — Stražova ruka sa nožom pričme drhtati, njega spopade vrtloglavica i već podignuta ruka padne nemoćno dole.

Nikakova moć ovoga svieta nebi ga priredila na to, da sad i ovu operaciju poduzme. Sada, kad je zdal, kakovimi pogibeljami se je igral, kakovo prevzetno-srčano dieło, bez da je samo stlil strašnu pogibelj,

noža napre i vpičil je pajdaša vu čelo. Rano su taki doktori oprali i svezali, tak da je v pondeljek Vörös več mogel na delo iti. V petek mu je zlo prispelo, doli je opal i za par minut je mrtev bil. Nož je na poldrugi centimeter odletel vu moždane i od toga je moral preminuti. Krvoloka vu žandari vlovili.

— **Okolo komena.** Vu veliki nepazljivošči opet je moralo jedno malo dčete iz svčeta preminuti. Vu Matšesalka občini Fülep Vilmoša šest lčt staro malo dčete tak dugu se igralo okolo komena doklam je jeden lonec vrčle vode hitil nase. Dčete je strašne rane trpelo i moralo je vumršti; roditelje, koji su nesreči krivi bili, strogo su je kaštigali.

— **Srditi muž.** Luko Demeter iz Daljosfalva občine uvček je tukel ženo. Svega dobroga se moči navoljiti, tak i toga i zvrhvo toga je ženska vušla i ostavila muža. Luko se je nad tem tak razsrdil, da je krova s petroleumom polejal i onda vužgal. Nasrečo susedi su spazili i ognja pogasili, srditoga muža pak su žandari ogrlili.

— **Lčtmi snčeg.** Iz Innsbrucka pišuju da tam več više danov snčeg ide. Zima je nastala. Po bregih je snčeg. Takodjer iz St. Gallena javiju da Alpok zvani bregi su si vu snegu. St. Moritza telegrafiraju, da čela okolica je vu snegu tak kak po zimi Poleg Jungfrau zvanoga visokoga brega je Mürren varas gde več čeli tjeden curi snčeg. Bregi, grabe, polje, senokoše pune su snega bolje kak vzi. Toplomerica tri graduše zime kaže. Iz Milano takodjer pišuju, da bližnji bregi su snčeznati.

— **Stretil je ženo.** Balogh Ferenc dvajstičetiri lčt star šnajderski delič pred dvemi lčtmi se oženil sa Lčvi Ilonom. Muž je rimokatolik bil žena pak židovka. Svrho toga uvček je svaja bila med njimi i ženska je višeput ostavila muža. Muž je još k tomu veliki kartas bil i v sobotu, kad je plaču dobil nigdar ni išel dimu doklam je ni sve zakartal i zapil. Ženska je previdla, da tak nemore živeti, zato je opet ostavila muža i odišla je k roditeljom. Za pet tjeđnov su se podobrikali i kad je ženska nazat odišla k mužu, on ji je su zlatinu i sreberninu pobral i založil, peneze pak zakartal. Ženska je plačuč odišla k roditeljom i kad je muž ponju došel, rekla mu je da rajši vumre,

nek bi nazat išla k njemu. Sad je muž zel napre dvanajst milimeternoga revolvera i šesput je vu ženo sprožil koja je taki doli opala. Sad je muž još jedenput nabil revolvera i još jedenput strčlil žensku koja je odmah dušu spustila. Ženske mati je od toga obnorčela. Nečimurnuga krvoloka su prijeli i vu rešt zaprli.

— **Svrho četerdeset fillčerov.** Vu Sakaču jeden dvajstičjedno leto star, Čeke Gjuła zvanı mladič minuci tork je na smrt vpičil Budai Gjuła zvanoga devetnajst lčt staroga dečka. Predi su se kartali i Budai je gvlnul od Čekija sve peneze. Kad su dimu išli Čekeje od pajdaša prosil četerdeset fillčerov na duhan, ov mu je ni štel dati i zato je Čeke tak vpičil s nožom Budajia vu pluća, da je na kratkoma vumral. Žandari su ga vlovili i vu rešt odegнали.

GOSPODARSTVO.

Navuk gazdaricam.

Fal sopon. Šparavna gazdarica i nato ima vremena, da od mesa doli zřeže loja, koj i tak nije za jesti, pak da jedenput več je dosta skup spravila, stoga sopona kuha. Ovak je moči stoga sopona kuhati. Vu jeden petnajst literni kotel četiri liter vode, jedno deko i fertal sode oveno. To na ognju tak dugu topimo, doklam se soda rastali i onda pet kilogram loja denemo k koj i pri malim ognju dale kuhamo i smirom mčesamo. Za pol vure opet vlčejemo pet liter vode i fertal kilogram soli denemo nutri, zatem pak sve-skupa opet pol vure dalje kuhamo. Da ove pol vure mine, s kolla vlčejemo sve skupa na jedno scapom pokrito kiščicu, koja je odspod luknjasta, da voda more vun scureti. Kad se je sopon vu ladički tojest vu kiščici prehladi, zememo žutoga drota i na kocke ga narčezemo, zatem pak sušit denemo nekam, de veter more donjega. Nije to kunjštno delo, samo paziti moramo, da je soda dosta jaka, sopon se nam zasegurno lčpo skuhal.

Pranje bez sopona. Vu bažolovi juhi lčpo moči prati i fal. Pol kilogram beloga bažola skuhamo vu četiri, pet litrov vode bez soli, kad se več bažol na mehkomu skuhal, doli zljčjemo vodu vu jeden lonec, da se prehladi. Vu ovi vodi i najfineše stvari

lčpo moči oprati. Flekasto kcaino namočimu vu juho i bez sopona pomalem riplamo. Takvu bude svilo ili pak kakva gud tkanina, kak dabi nova bila. Oprano tkaninu vu mlačni vodi treba splaviti, ožmekjeno odeču vu hladu treba sušiti i na pol suhu odeču na opak spčeglati.

Nekaj za kratek čas.

U soldački školi.

Kapitan: No Bogdan Joskal Poveč mi imena tvojih predpostavljenih gospodinov! Anda kdo je prvi?

Joska: Prvi je Prstrikič Pčeter — ez-redeš!

Kapitan: Dobro! A gdo je drugi?

Joska: A drugi je — a drugi je Njeznjanski Pal, alezredeš!

Kapitan: Tak je! A tretji?

Joska: A tretji je — pa je — pa je — Kčokeki — Kčokeki — Kčokeki György, ezredorvos!

Kapitan: A peti? hočem reči četrti?

Joska: A — četrti pa je — pa je Jčl-fogdmeđi Bčela, črnagy!

Kapitan: A peti?

Joska: A peti pa je — peti je — peti je, — neznam! Kdo bi to mogel biti?

Kapitan: (Srdilo) To sam ja ti bukves prekmarski, pak niti to neznas?

Joska: Vi-i? Aha peti ste vi, tepa idemo dale; a šesti pa je...

Kapitan: Niš šesti! Moje ime povč: Joska: (Čuhajoči se po glavi — srdito mrmļa) Kak se pa k veri zoveti? ... vižga pa sem ti zno, — či sem ti nč pozabio to hurmasto ime.

Batrivenje.

Janoš gazda k plebanušo: Gospodin plebanoš, naj čujeju ovo žalostno reč; žena nije vušla!

Plebanoš: Hm! Pak si njoj predi govoril na dušo?

Janoš gazda: Je bogme i zbuhal sam nju, pak je sve zabadavo bilo.

Goričanec. Ovo vino vam je tak jako dobro, da prederži 30 procentov vode.

Krčemar: (Drugiput dojde) Kaj stemi vraga rekli, kaj vaše vino prederži 30 procentov vode! Ve je tak, kak voda.

Goričanec: Je, prosim, ja sem več vležal tuliko vode nutri, kad ste vi kupili. Kaj ste išli još više vležat nutri!

— **POLLAK BERNAT urar i draguljar iz Varaždina (Franjo Josip trg) preporuča svoju veliku skladište u svakojačke firmanske darove.**

— **Za bčermanske darove od jednostavno do najfineše molitvene knjige vu veliki zbiratek se dobivaju vu knjižari: (Fischel Fčlčp) Strausz Sándora Csáktornya.**

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésára nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenperferd” liliumtejszappan. Védjegye „Steckenperferd”, készítı Bergmann et Co. czég Tschchen a/E. — Kapható minden gyógyszerüzlet, drogéria-illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Használéképen csodálatosan beválk a Bergmann féle „Manera” liliumtejskrém fehér és finom női kezek megővésására, ennek tubusa 70 filléret mindentűt kapható.

Em. Kollay.

je poduzimal i dovršaval, kad je sada to sve znal, ruka mu već nije hotela pokorna biti, i nikada više nije takove operacije hotel poduzimali.

Ovak bi i meni išlo! Čim bi iz vaše kojige saznao, koji zakoni moraju vladati u umietnosti pripoviedanja, a kako sam se ja u mojih pripoviedanjih prevzetno šnjmi igral, za koliko linijah lievo ili desno od pravoga puta zabludil, ja više nikada nebi pero u ruke prijel, da pripoviesti pišem!

Ovak piše pokojni Mikszath niekomu pripoviedaču, kojega je u svojoj skromnosti za boljega od sebe držal.

Svakomu njegovo pravo.

U šestdesetih godinah bil je u gornjem medjimurju veliki sudac gospodin pl. Gabelics. Isti gospodin je bil vrlo miroljubivi gospodin, koj je svojim kotarčanom bil više otac nego sudac, pak mu je uslied toga, kak i uslied njegove oštroumnosti mnogo kral za rukom pošlo, dvie pravdajuče se partaje liepo izmiriti i tak je omih navadno ogromnih pravdanja stroškov sačuvali. Jednog dana su opet takova dva prav-

daša stali pred njim na sudu. Prvi je govoril tužitelj, kojega je gospodin veliki sudac mirno do kraja njegove tužbe saslušal, a onda je samo na kratko rekel: »Ti imaš pravo!»

Za njim je sledel tuženi svojim obranbenim govorom. I ovoga je gospodin veliki sudac mirno do kraja poslušal, a onda je i njemu na kratko rekel: »I ti imaš pravo!»

Kako je baš onog dana bil gospodin veliki sudac osobito miroljubivo razpoložen, pošlo mu je opet i ova dva pravdaša liepo na mirni način pomiriti tak, da su si ruke dali i pomireni sudnicu ostavili.

Stari huszar gospodina velikog sudca, koj je razpravi u sudnici prisustvoval i to sve čul, veli začudjeno gospodinu sudcu, kad su pravdaši otišli: »Ali spectabilis, kak je to moguče, da ova obodva pravdaša imadu pravo, kak su im to malo prije spectabilis dostojali reči?»

Gospodin husara smiešeci se prijazno pogleda te mu u kratko samo veli: »I ti imaš pravo!»

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. járásbíróóság mint kvi hatóság közhírré teszi, hogy Toplek Imre kereskedő damásai lakosnak — Mezga Rókus (nős Horváth Ionával) damásai lakos elleni végrehajtási ügyében 44 K 03 f lőke, ennek 1912. évi március 16 napjától járó 5% kamatai, 12 K 40 f eddig, 13 K 30 f árverés kérvényi költség erejéig a nagykanizsai kir. törvényszék, a perlaki kir. járásbíróóság területéhez tartozó és a damásai 1064 sz. tjkvben felv. 2270/a hrsz. ház és kert Vert orance Pasznik dűlőben fekvő ingatlannak Mezga Rókust (nős Horváth Ionával) illető fele részé 158 K a damásai 700 sztkvben Ar. 1—9 sor. 2384—2392 hrsz. legelőből ugyanőt B. 905 szerint illető részre 400 K és a damásai 701 sztkvben A+ 2395 hrsz. erdő a Cirkoviscse dűlőben ingatlanból ugyanőt B. 891 szerint illető részre 200 K kiküldési árban, mint becsárban

1912. évi szeptember hó 19 napján d. e. 10 órakor

Damása községében dr. Vajda Béla perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó árverésen eladatulog.

A damásai 1064 sztkvben a Jaksics Teréz és Kantrecz András javára bekebelezett kiküldési jogok az árverés által nem érintettek.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár melynek felénél 2/3 nál alacsonyabb áron el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő amennyiben a kiküldési árnál nagyobb ígéretet tett, köteles nyomban a kiküldési ár százaléká szerint megállapított bantpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Ezen hirdetés kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. járásbíróóság telekkönyvi osztályánál és Damása község előljárási igazgatóságánál megtekinthetők.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés napjától számított 15 nap alatt, a másodikat

ugyanattól számított 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól számított 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5%, kamatokkal együtt

az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerinti lefizetni.

Perlak, 1912. jul. 7.

903

SCHMIDT EDE ZONGORATERME CSÁKTORNYA

Ajánl a elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb
harmoniumok 150 „ „ „ „
czimbalom . . 100 „ „ „ „

Alábbi világhírű czégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Malivane, Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók

∴ Régieket átcsereél újra ∴

Részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

Butorvásárlók figyelmébe!

Jó és olcsó butor

HIRSCHL ÁRMIN kárpitos és diszítő

∴ dúsan felszerelt butorraktárában ∴
Varazdin, Setanj-utca 2. sz.
kapható.

A legolcsóbb árban, egyszerű úgyszintén legfinomabb kivitelű háló-, ebédlő- és szaloberendezések nagyválasztékban raktárban vannak.

Műhelyemben mindennemű kárpitos és asztalos munkák pontosan, jutányosan készíttetnek.

MAGYAR KISZOLGÁLÁS!

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Pék:
Petrics Viktor Csáktornya
Petrics Agoston Csáktornya

Börkereskedő:
Mayer Testvérek Csáktornya

Borbély és fodrász:
Nádasdi Nándor Csáktornya
Mik Szilárd Csáktornya

Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő:
Tihanyi Mihály Damása

Butorraktár:
Horák Odón (butor- és kopersoraktár) Csáktornya
Hirschler Ármán Varazdin

Cipész:
Masztnak József Csáktornya
Meskó Bálint Csáktornya

Divatáruháaz:
Liszt és Brodnják Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:
Singer Co. Árpád-utca Csáktornya

Férfi szabó:
Ivácsics Ignác Csáktornya
Bedics Ferenc Csáktornya

Férfi- és nődivatárú:
Zrinyi Viktor Csáktornya

Fűszerkereskedés:
Mayercsák Béla (köszén, fészén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya
Gráner Testvérek Csáktornya
Mráz Testvérek Csáktornya
Ifj. Premecz Miklós Csáktornya
Deutsch Salamon Csáktornya
Hirschsohn Henrik Csáktornya
Mattersdorfer N. Csáktornya
Leitmann György Nyírvölgy Csáktornya
Strábia Testvérek Csáktornya
Deutsch Rezső Kiszabadka

Kávéház:
Földes Mór Zrinyi kávéháza Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya

Kötélgyártó:
Dornik Rezső Csáktornya

Kófaragó és sarkokészítő:
Terszényák Bódog Csáktornya

Mészáros:
Antonovics József Csáktornya

Óras- és ékszerész:
Pollák Bernát Varazdin

Pezsgőgyár:
Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya

Szállító és deszkakereskedő:
Löbl Mór és Fia Csáktornya

Uri- és nődivat, játék- és dieműárú:
Kelemen Béla Csáktornya

Vaskereskedés:
Bernyák Károly utóda Csáktornya
Binder Károly Csáktornya
Prostenik Gusztáv Csáktornya

Vendéglők:
Hajas József Csáktornya
Pecsnornik Ottó Csáktornya
Hencsey Gábor Csáktornya
Antonovics József Csáktornya
Budai József Csáktornya
Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya
Deutsch Jenő Csáktornya
Kelemen Imre Csáktornya
Pruszt Alajos Csáktornya
Deutsch Zsigmond Csáktornya
Schlesinger Mór Csáktornya
Bogala István vendéglő Csáktornya
»A vasúthoz« Kiszabadka
Singer Salamon, Stridóvár
Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár
Söjtöry János Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyv. Drávavásárhely
Kovács Mihály korcam. Drávavásárhely
Leitmann Mihály Nyírvölgy
Leitmann Bálint Szentilona
Feigelstock András Budapest, VII., Klauzál-tér 13
Kozják Mihály Kiszabadka
Baumbach Rezső Szentilona
Nádai József Ligetfalva Petánczi svanyu- víz központi raktár és szállítási vállalat

Vászonkereskedő:
Szivoncsik Antal Csáktornya

Saját érdekében!

1366 sz./1912.

Perlak nagyközség előljáróságától.

fényképeket az **Enyveshátnál** készíttessen, mert 12 drb. kép 60 fill., 6 drb. levelező-lap K 1-20. Felvételek minden időben villanyfénynél eszközöltnének, naponta este 9 óráig. Csak e hó végéig Csáktornyan, Neumann festő házában ::

Hirdetmény.

Perlak (Alsómuraközben) nagyközség tulajdonát képező — a községben egyetlen szállóvendéglő **1912. augusztus 18-ik napján d. e. 9 órakor** 6 szóval hat évre 1913. évi január hó 1-től—1918 december hó 31-ig bérbé adatik.

Egy (1) emeletes vendéglőhöz tartozik: 1 étterem, 1 konyha 2 vendéglőszoba, 2 lakszoba, 1 bolt helyiség, az emeleten: 1 nagyterem 6 szállószoba, zárt folyosók, 1 különálló mosókonyha husfűstölével, cselédlakás, nagy jégverem, fedett tekepálya befásított kerttel, 1 faház, 1 kocsiszin, 1 nagy boltajtásos istálló, 2 kisebb istálló, 1 kocsiszin, 1 raktár, sertésólak és jóminőségű nagy konyhakert.

Eddigi bér 2200 korona, melyből azonban nagyobb összeg megtérül.

A község járási székhelyet képez közel 4800 lakossal, szolgabírói hivatal, járásbíróság és adóhivatallal, 4 országos és hetenként 1 heti vásár.

A község Horvátország határszélén nagyforgalmu átkelési úton a murakirályi vasúti állomástól 4 km-ternyi távolságban fekszik.

A község valamint vidéke lókereskedők által nagyon látogatott.

Óvadék 1000 korona készpénz, az évi bér negyedévenként előre fizetendő.

Egyéb feltételek a község házában betekinethetők.

Perlakon, 1912. július hó 20-án.

Zala József

Szácsér Balázs

jegyző.

897 2—3

bíró.

Csángi Lajos • Szállodája • Keszthely

Kényelmes, modern szobák, fürdőszoba

(Vendéglősök, kávéosok és pincéreknek tetemes engedmény)

Egy vagy két

iskolás tanuló fiú

teljes ellátásra felvétetik egy jobb módú családnál.

Vavrik Vilmosnál Nagykanizsa, Rákóczi-utca 23. szám ::

Eszéki Kölesönös Segélyező Szövetkezet, Eszék ♦ Osječka Medjusobna pripomočna Zadruga, Osijek

Alapított: 1908-ban ♦ Biztosítási alaptöke a keresk. törvény 453 §-a értelmében 215.000 K ♦ Temeljna glavica po § 453 trgovačkog zakona 215.000 K ♦ Utemeljena: 1908

Figyelem!!

Családapák!

Bivši članovi likvidiranih zadruga!! Temeljna glavica od kruna 215.000

Az Eszéki Kölesönös Segélyező Szövetkezet

Gondoskodtatok ?

mogu se riješiti ::

sigurno je jamstvo svakom članu

átvesz oly kötvényeket, melyek csődbe jutott szövetkezetektől származnak s ez által módot nyújt, hogy elvesztett pénzt megmentse!

már kedves utódaitok jövőjéről ?

brige u koju su zapali propašću onih zadruga u kojima su bili upisani, ako prestupe u

koji je upisan u našu zadrugu za njegov uplaćeni novac Ova je zadruga jedina od sličnih zadruga, koja posjeduje zakonom propisanu jamčevinu

50 K átiratási díj fejében (részletekben is lefizethető) bárki kötvényét újból érvényesítheti, régi tagsági jogát visszaszerezheti s alapszabályszerű ::

Csekély tagsági díj és haláleseti járulékok által biztosítva van családok jövője, halálotok esetén nincsenek kivéve nélkülözésnek és gondnak habératkoztak tagnak az ::

Osječka Medjusobna Pripomočna Zadruga uz vrlo povoljne uvjete. Sa prepisnom pristojbom od K 50 (plativo i u obrocima) može svaki odmah steći sva izgubljena prava, te u smislu zadrughnih pravila osigurati

Osječka Medjusobna Pripomočna Zadruga posjeduje osim gore navedene zakonom propisane jamčevine još i svoj vlastiti

2.000.— korona haláleseti segélyt biztosíthat magának. ::

Eszéki Kölesönös Segélyező Szövetkezetbe mely minden haláleset után, ha a csoport teljes, az alapszabályok értelmében

posmrtnu pripomoć do 2000.— kruna ::

zadrughni dom ::

Az 1911 évben kifizetett segélyek összege 216.200.— K

Az 1911 évben kifizetett segélyek összege 216.200.— K

Samo u godini 1911. isplatila je ova zadruga za posmrtnu i ženitbene (mirazne) pripomoći svotu od 216.200 kruna.

Samo u godini 1911. isplatila je ova zadruga za posmrtnu i ženitbene (mirazne) pripomoći svotu od 216.200 kruna.

♦ **Nép biztosítás** haláleseti segélyek és leányok részére hozomány :: ♦

♦ **PUČKA OSIGURANJA** Posmrtnu i mirazne (ženitbene) pripomoći ♦♦

Képviselő: **Bauer Mihály Kríževci** Minden szerdán feltalálható a „Zrinyi“ szállóban Csáktornyan ♦ Svake srede nalazim se u hotelu „Zrinyi“

Élelmiszer árak. — Ciená zítka.

mmássa	l m.-cent,	kor. fill.
Buzs	Pšenica	20 00 —
Rozs elsőrendű	Hrz	15 20
Árpa	Ječmen	15 40 —
Zab	Zob	16 40 —
Kukoricza	Kuruza suha	18 00
Fehér bab u)	Grah beli	20 00
Sárga bab	zuli	16 00 —
Vegyes bab	zmesau	14 00
Kendermag	Konopljeno seme	20 00 —
Lenmag	Len	28 00 —
Tökmag	Koščice	28 00 —
Bükköny	Grahorka	16 00

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénés hévívízű gyógyfürdő, modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdő, iszapborogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Fürők, kő- és márványfürdők, hőlég-, szensavas- és szulfidus-üzemeltetésű. A fürdők kúttól eredménytelenséggel használóknak főleg csúszos bántalmakkal és ideghegység ellen. Ivó-kúra a légzőszervek, húrtut esetében a altesti megbetegedéseknél. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű nircs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Bútor

legjobb minőségben és a legolcsóbb árban csak

Schwarz Lipótnál
kapható Varazsdon.

Pokućtva

u najbolji kakvoći i u najfalešoj cieni samo pri

Schwarz Lipotu
se može dobiti u Varazdinu.

Csak Animo
pezsgőt igyunk!

Kellemes üdítő ital!
Hazai gyártmány!

Mindenkinek nagyon fontos!

Az új adótörvények
népszerű ismertetése

Írta: Wolf Zsigmond Ára: 1 korona

Magyar és német nyelven kaphatók:
Strausz Sándor könyvkeres., Csáktornyan

Sümegei méz a legjobb!

Az épített közösség szives tudomására hozzuk, hogy I. rendű, fával égetett, por és kőmentes, évtizedek óta elismert legjobb minőségű

„ sümegei mézünk „

kizárólagos elárulási jogát Muraközre és Horvátországra **APPEL GÉZA** mézkereskedő csáktornyai lakosra (a laktanya mellett) ruháztuk, kinél úgy waggonként, mint kicsinyekben, kerül eladásra miáltal **honi gyártmányunk**, mely minőség tekintetében a külföldi (sájer) mézet nagyon felülmúlja, azzal ár tekintetében is versenyképes.

Tisztelettel

1912. 20.

Ünneplési méz- és tejszószok r. l.

SÜMEG (Zalamegye.)

Ugyanott tényszerzőfások kaphatók.

Sümegei méz a legolcsóbb!

Sümegei méz kő- és kőmentes!

Sümegei méz a legolcsóbb!

PROGRESS

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyan

Csáktornyai fürdő

Patak-utca 9. szám alatt.

Modern kényelemmel berendezve és minden igényeknek megfelelő

kádfürdők

Nyitva egész nap. :: Ügyes, gyakorolt masszírozónó.

Jegyek kaphatók:

Nádasdi Nándor horbelyüzletében
Hirschschn Testvérek divatruházában.
Mik Szilárd horbelyüzletében
Deutsch Salamon fűszerkereskedésében.
Strausz Sándor könyvkereskedésében
Hirschschn Henrik fűszerkereskedésében
A pályaudvari üzletében

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

◆ A TULAJDONOSOK ◆

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLmány!

Kérjen ingyen prospectust!
Zárt borítékban portómentesen küldi

POBBITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Főemelet.

Csáktornyan a Kisfaludy-utca 4. szám alatti

ház elado.

Bővebb felvilágosítást dr. Hajós Ferenc ügyvéd irodája ad.

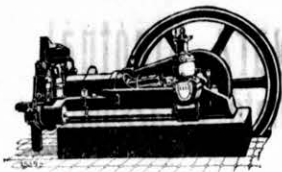

Langen & Wolf

Wien X/3. Laxenburgerstrasse 53-55. szám.

Mérnöki iroda: Pozsony, Stefania-utca 25.
A monarchia legteljesebb motorgyára.

Világhírű eredeti OTTO motorok

Benzin, Benzol, Petrolin, Nyersolaj, világítógáz és szivógáz hajtásra, több mint 106.000 db, egy millió lóerőn felül forgalomban.

Diesel-féle nyersolajmotorok

A legmodernebb szerkezet. Az égő anyagok legkisebb fogyasztása.

Novimarofoi mészgyár.

Tisztelettel értesitem a m. t. építő közönséget, valamint az építészeket, hogy **gyári berendezését**

mészégetőt

létesíttettem. Szállíthatok olcsó áron minden időben, elsőrendű minőségű, kőmentes, kagylómészaköbül készített meszet.
Gyáram Csáktornyától 25 kilométernyire van, tehát Muraközből a kocsitulajdonosok igen könnyen elvibetik szükségletüket.
A mész állandóan frissen égettetik és nagyobb mennyiség vételénél tetemes árengedményt adok

Ára métermázsanként 2 korona

Teljes tisztelettel

HENRY SCHWARZ

kobánya és mészgyártulajdonos
Novimarofo

Novimarofofska vapnotvornica.

S štovanjem obznanim poštvano graditelj občinstvo. takodjer i graditelje, da sam jednu

vapelnica tvornicu

opravio. Moram odpremati na tal cieniu u svako vreme iz Ijustarno — vapno kumena, bez kamena, najbolje napravljeno vapno.
Moja tvornica je od Csáktornya na 25 kilometara daleko, dakle iz Medjimurja mozeju kola vlastnici na jako lekkuu svoje potrebe odnesti.

Vapno se stalno na okretno zeči i ako se u vekši kolikoči kupuje, dajem vapno faleše

Ciena metercent po 2 korune

S štovanjem

HENRY SCHWARZ

kamenolom i vapnotvornica vlastnik u Novimarofo.

Drávavásárhelyen Mohárics Pálné szül. Zmrlek Éva jó forgalmu koresmájába

egy csapláros

kerestetik, aki e téren kellő gyakorlattal bír. Feltételek és a bővebb felvilágosítás nála megtudható.

578/1912.

Hirdetmény.

Kihirdetjük, hogy Drávásiklós község tulajdonát képező

korcsma és szatócsüzlet helyiségek

Drávásiklóson a bíró házánál 1912. augusztus 11-én d. e. 10 órakor az 1913. év január 1-én kezdődő 3 évre nyilvános szóbeli árverésen haszonbérbe adatnak.

Részletes árverési feltételek a ligetvári körjegyzőnél betekinthetők. Kérjük a járásbeli községeket, hogy ezt dobszó mellett kihirdetni szíveskedjenek.

Drávásiklós, 1912. július 29.

903 1—1

Az előljáráóság.